

Vågå kommune

Gjeldsrapport - mars 2026

Innholdsfortegnelse

Forbehold

Side	Sidetall
Nøkkeltall I	3
Nøkkeltall II	4
Finansreglement I	5
Finansreglement II	6
Rentebindingstid	7
Kapitalbindingstid	8
Forfall kommende 12 mnd.	9
Renteeksponert gjeld	10
Renteprognose	11
Utvikling i nøkkeltall	12
Fordeling av motparter og produkter	13
Utvikling lånegjeld	14
Opptak nye lån og refinansieringer	15
Markedskommentar	16
Markedsdata	17
Stamdata	18
Ordliste	19

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og kundens reglement for finansforvaltning. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel.

Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre kunder, ikke for offentlig publisering eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om kunders eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer iht. selskapets gjeldende retningslinjer.

Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, rentevilkår og risiko kan ha endret seg etter rapporteringsdato.

Historiske rentevilkår i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig rentevilkår. Fremtidige rentevilkår vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, konkurranseutsetting, kundens risikoramme, samt kostnader ved lån/verdipapirer.

Rapporten inneholder kun gjeld som er forvaltet av BCM. Rapporten er utarbeidet på basis av opplysninger fra långivere, Stamdata og kunde. BCM kan ikke ta ansvar for riktigheten av informasjonen oppgitt fra tredjeparter. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges.

BCM vil sjekke av status mot kundens finansreglement ved rapportering. Men BCM oppfordrer kunden til å foreta nødvendige kontroller, da det er kunden selv som er ansvarlig for at gjeldsporteføljen er i henhold til vedtatt reglement. Dersom BCM ikke mottar innvendinger mot rapporten innen 10 virkedager etter utsendt rapport anses rapporten som korrekt og akseptert av kunden.

BCM mottar ikke returprovisjon eller tilskyndelser fra tredjeparter og selskapets eneste inntektskilde er kunden.

Nøkkeltall	31.03.2026	31.12.2025	Forklaring
Totalgjeld	720 571 684	636 696 088	Viser samlet lånegjeld ved utløpet av rapporteringsperioden. Inkluderer alle lån som er gjengitt i stamdataoversikten.
Rentebindingstid (år)	0,77	0,87	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast.
Vektet gjennomsnittrente (%)	4,09	4,11	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserente må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.
Kapitalbinding (år)	9,02	-	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringsrisiko har porteføljen alt annet like.
Andel grønne lån	0,61 %	0,70 %	Nøkkeltallet viser andel lån og obligasjoner med grønn rente.

Nøkkeltall	31.03.2026	31.12.2025	Forklaring
Derivat volum (% av gjeld)	0,00 %	0,00 %	Andel derivater (rentebytteavtaler, FRA, etc.) (%) i forhold til lånevolum.
Rentebinding under 1 år	80,20 %	77,42 %	Andel forfall av rentebinding kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som har renteregulering innenfor det nærmeste året.
Kapitalbinding under 1 år	24,13 %	-	Andel forfall kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som kommer til forfall innenfor det nærmeste året.
Rentesensitivitet (1% økning)	5 779 132	4 929 503	Estimat på økt rentekostnad ved 1 % - poeng økning i det generelle rentenivået (total gjeld x Rentebinding under 1 år x 1 %). Viser hvor mye porteføljens rentekostnad kommer til å øke med p.a. 1 år frem i tid ved 1%- poeng økning i det generelle rentenivået.

Nøkkeltall	31.03.2026	Finansreglement	Kontroll
Rentebinding under 1 år	80,20 %	Min. 20%	OK
Rentebinding over 1 år	19,80 %	Min. 20%	Ikke OK
Vektet rentebindingstid (år)	0,77	-	Ingen krav
Kapitalbinding under 1 år	24,13 %	Maks. 40%	OK
Vektet kapitalbindingstid (år)	9,02	Bør være over 1	OK
Største lån	16,99 %	25 %	OK

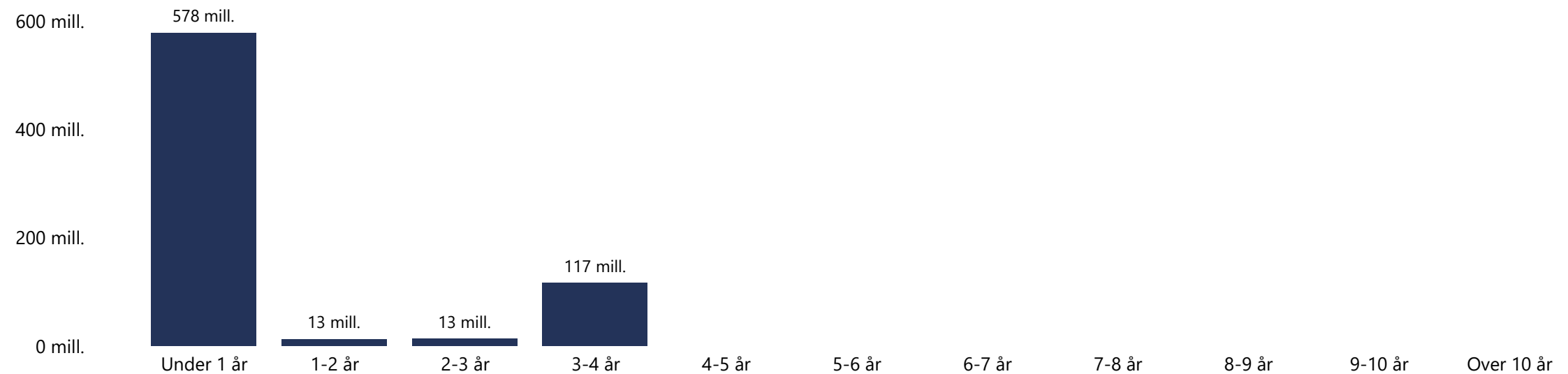
* Krav knyttet mot renteeksponert gjeld

*Tall i parentes i kontrollkolonnen er knyttet mot netto renteeksponert gjeld

Finansreglement	Kontroll
Det kan kun tas opp lån i norske kroner	OK
Det skal innhentes minst 2 eller 3 konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere	OK
Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall	OK
Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag (bulletlån)	OK
Det er adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet	OK
Kommunen har anledning til å ta i bruk rentebytteavtaler (renteswap) som rentesikringsinstrument	Ikke tillatt

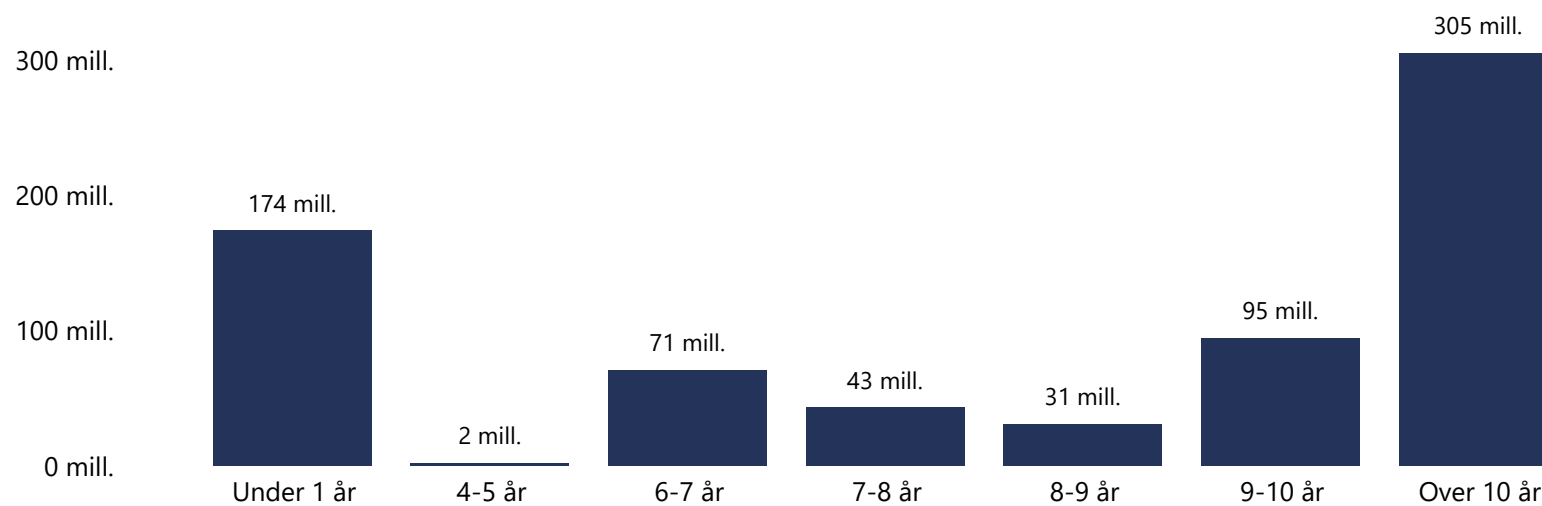
Intervall	Pålydende NOK	Rentebindingstid	Andel	Akkumulert andel	Økning i rentekostnad ved 1 % renteøkning
0 til 1 år	577 913 162	0,12	80,20 %	80,20 %	5 779 132
1 til 2 år	12 857 480	0,03	1,78 %	81,99 %	5 907 706
2 til 3 år	13 287 820	0,05	1,84 %	83,83 %	6 040 585
3 til 4 år	116 513 222	0,57	16,17 %	100,00 %	7 205 717
4 til 5 år	-	-	-	100,00 %	7 205 717
Over 5 år	-	-	-	100,00 %	7 205 717
Hele porteføljen	720 571 684	0,77	100,00 %	100,00 %	7 205 717

Rentebindingstidsintervall i NOK

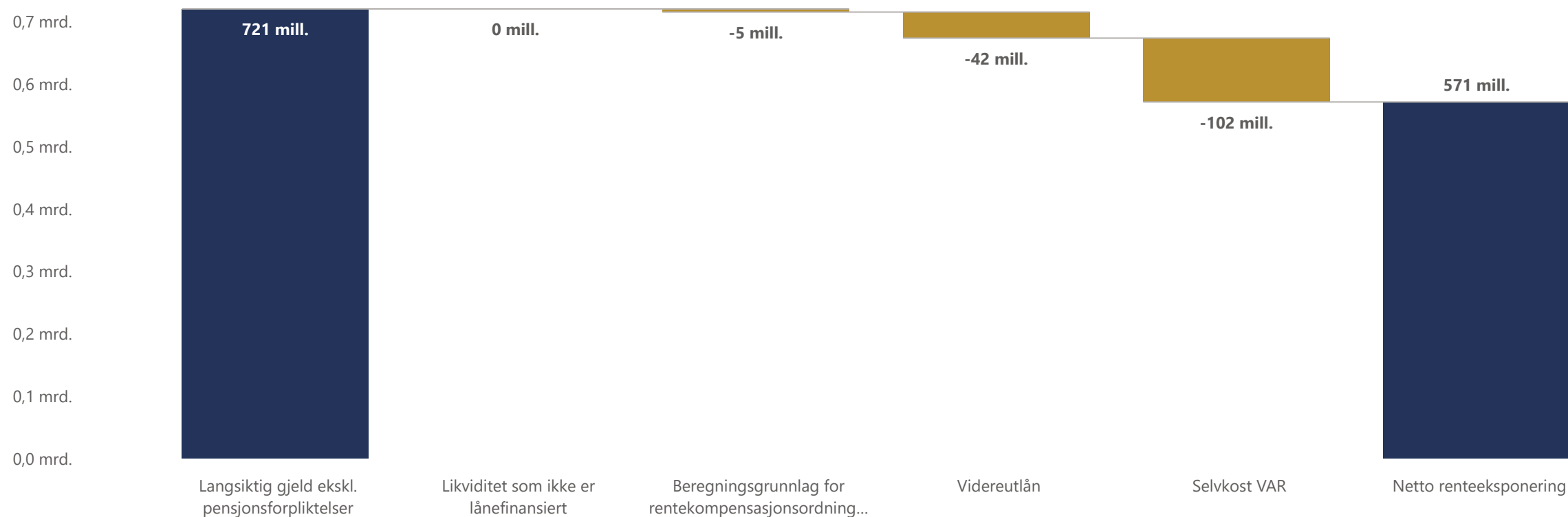

Forfallsintervall	Pålydende NOK	Kapitalbindingstid	Andel	Akkumulert andel
0 til 1 år	173 838 611	0,05	24,13 %	24,13 %
1 til 2 år	-	-	-	24,13 %
2 til 3 år	-	-	-	24,13 %
3 til 4 år	-	-	-	24,13 %
4 til 5 år	2 159 084	0,01	0,30 %	24,42 %
Over 5 år	544 573 989	8,96	75,58 %	100,00 %
Hele porteføljen	720 571 684	9,02	100,00 %	100,00 %

Forfallsintervall i NOK

Navn	Lånenummer	Hovedstol	Forfallsdato	Rente	Motpart
Vågå - DNB - Sertifikat 3 mnd.	NO0013737213	83 670 000	5. juni 2026	4,2170	DNB
Vågå - DNB - Sertifikat 3 mnd.	NO0013739250	90 000 000	26. juni 2026	4,3800	DNB

	Pålydende NOK	% av netto renteesponering	I % av brutto gjeld	Rentebinding
Netto renteesponering	571 474 851	100,00%	79,31 %	0,97
Andel fastrente (rentebinding > 1 år)	142 658 522	24,96 %	19,80 %	
Andel gjeld med renterisiko	428 816 329	75,04 %	59,51 %	

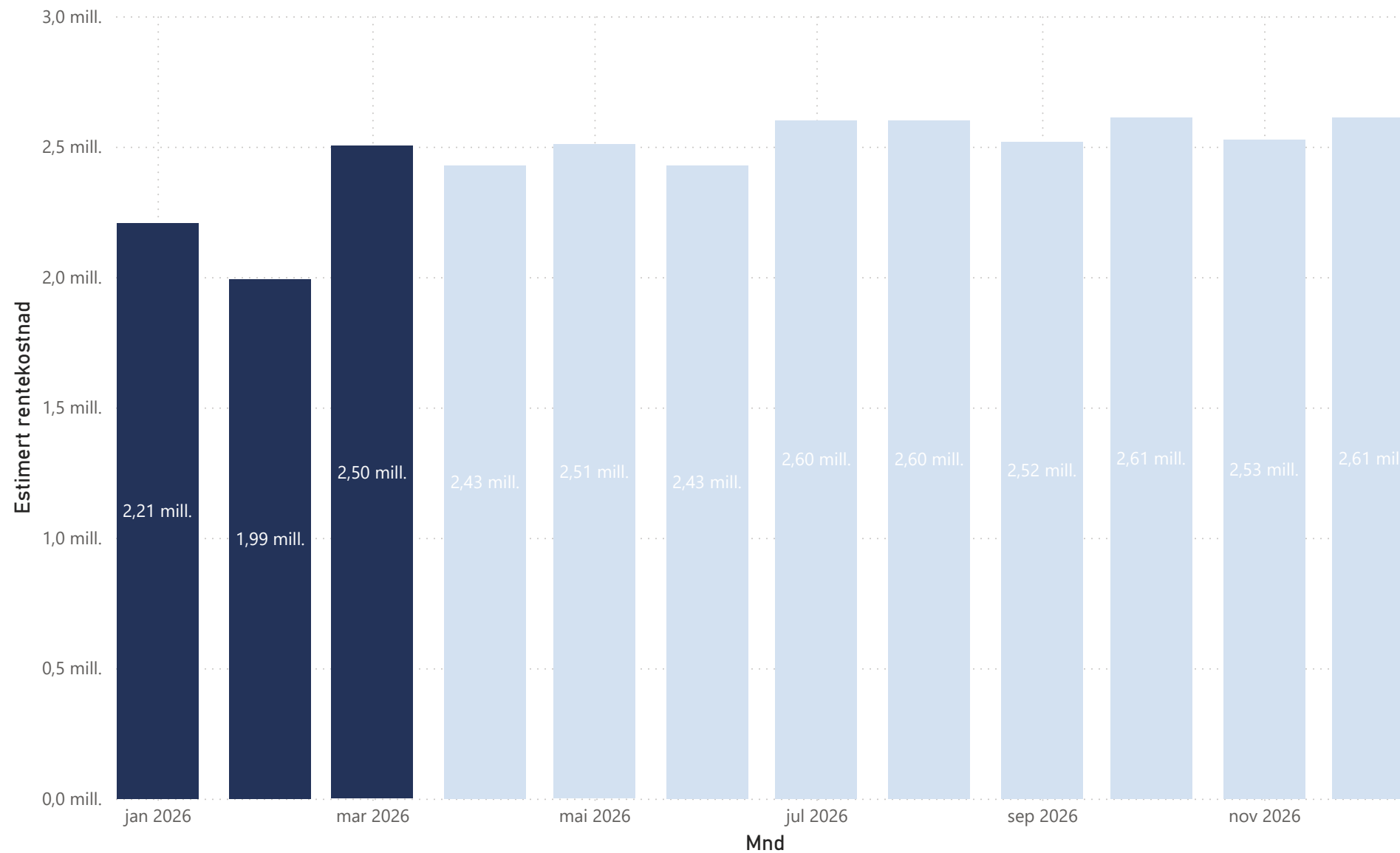
Kilde: BCM (langsiktig gjeld, likviditet og videreutlån), KOSTRA per juni 2025 (det kan forekomme feil i kommunens innrapporterte tall til KOSTRA)

Dersom kommunen har krav til renteesponert gjeld i finansreglementet, er kommunens egne tall benyttet

Dersom likviditet som ikke er lånefinansiert har verdi 0 vil netto renteesponering tilsvare renteesponert gjeld

Estimerte rentekostnader for inneværende år

Periode ● Historisk ● Prognose

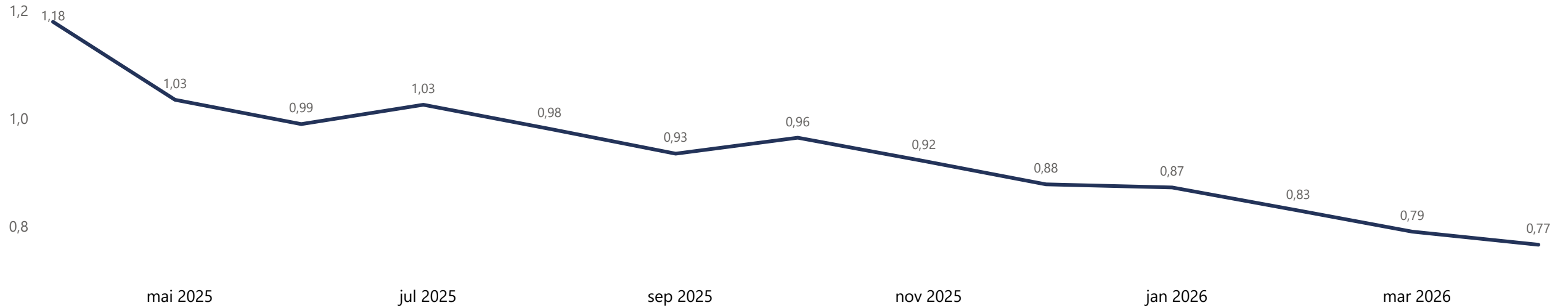
Estimerte rentekostnader er lånerente multiplisert med hovedstol for hvert lån. For prognoseperioden er andel flytende gjeld justert for endringer i 3 mnd. NIBOR basert på siste tilgjengelige pengepolitiske rapport fra Norges Bank.

Estimert kalkylerente for selvkost er kalkulert basert på 3 mnd. NIBOR-prognose fra Norges Bank + 0,70%.

Estimert kalkylerente for selvkost 2026

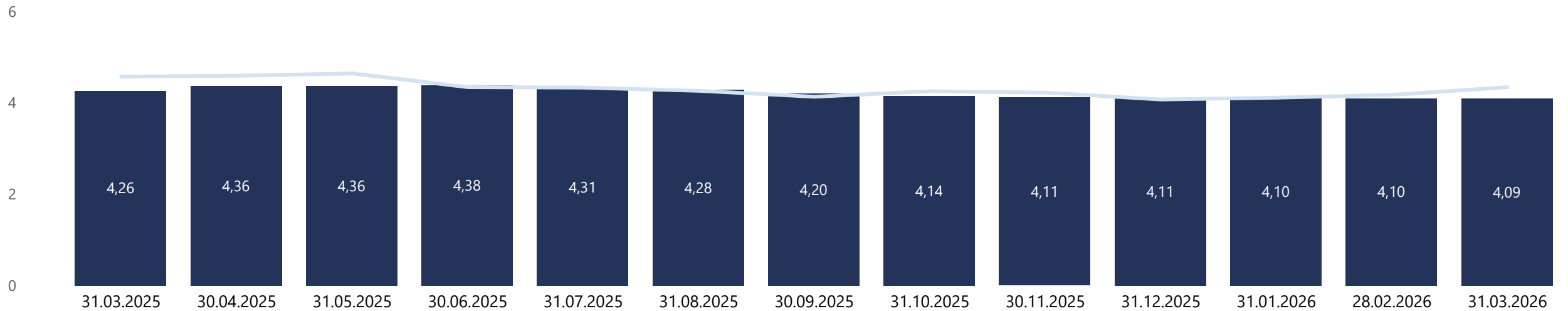
5.12 %

Rentebindingstid (år)

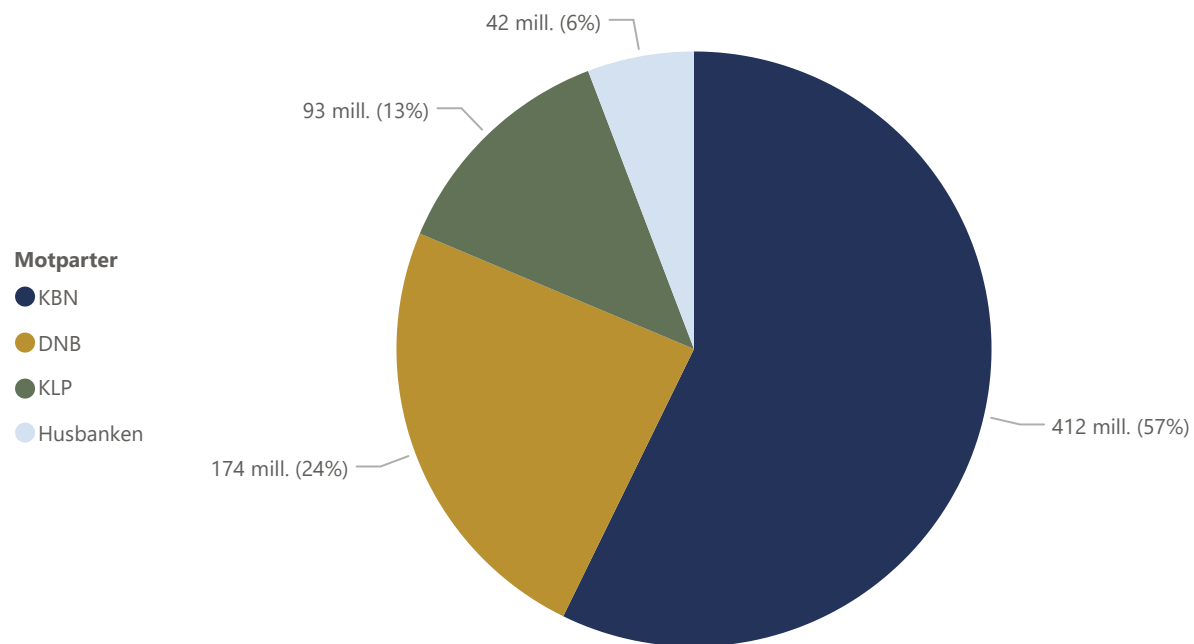

Gjennomsnittrente

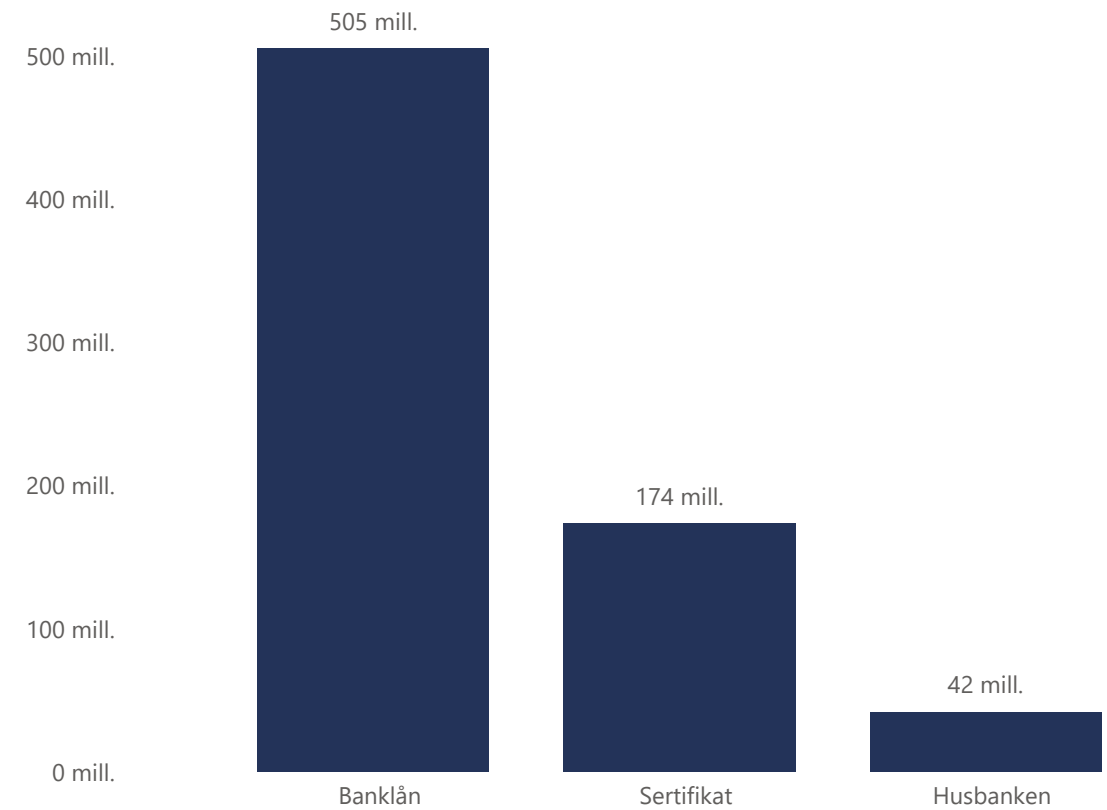
● Gjennomsnittrente ● NIBOR3M

Gjeld fordelt på ulike motparter

Gjeld fordelt på ulike produkter

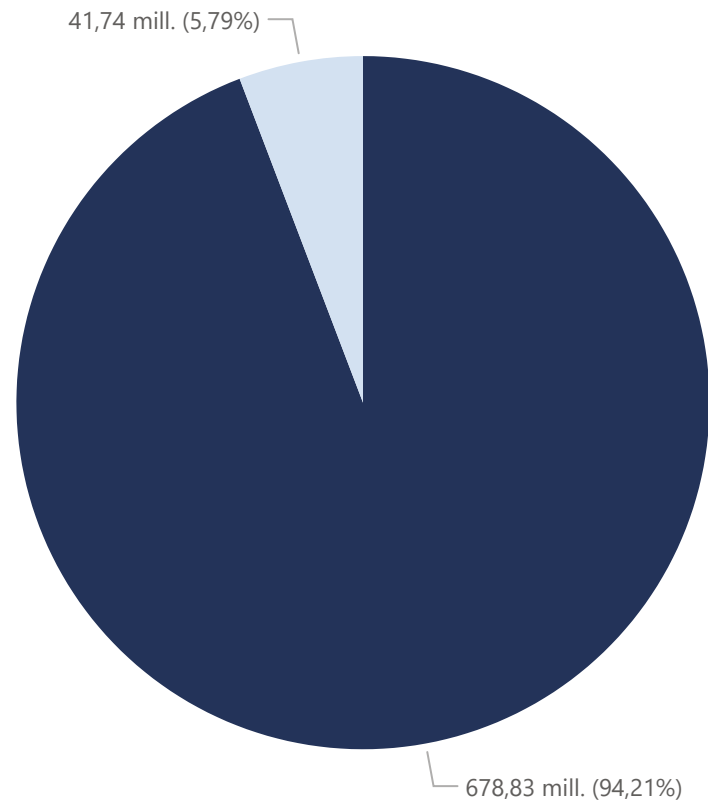

* Dersom kommunen har rentebytteavtaler (Swap) vil dette fremkomme som et positivt tall - men det bidrar ikke til økning av totalt gjeldsvolum.

* Rentebytteavtaler vil også hensynstas i kakediagrammet

Fordeling mellom investerings- og husbanklån

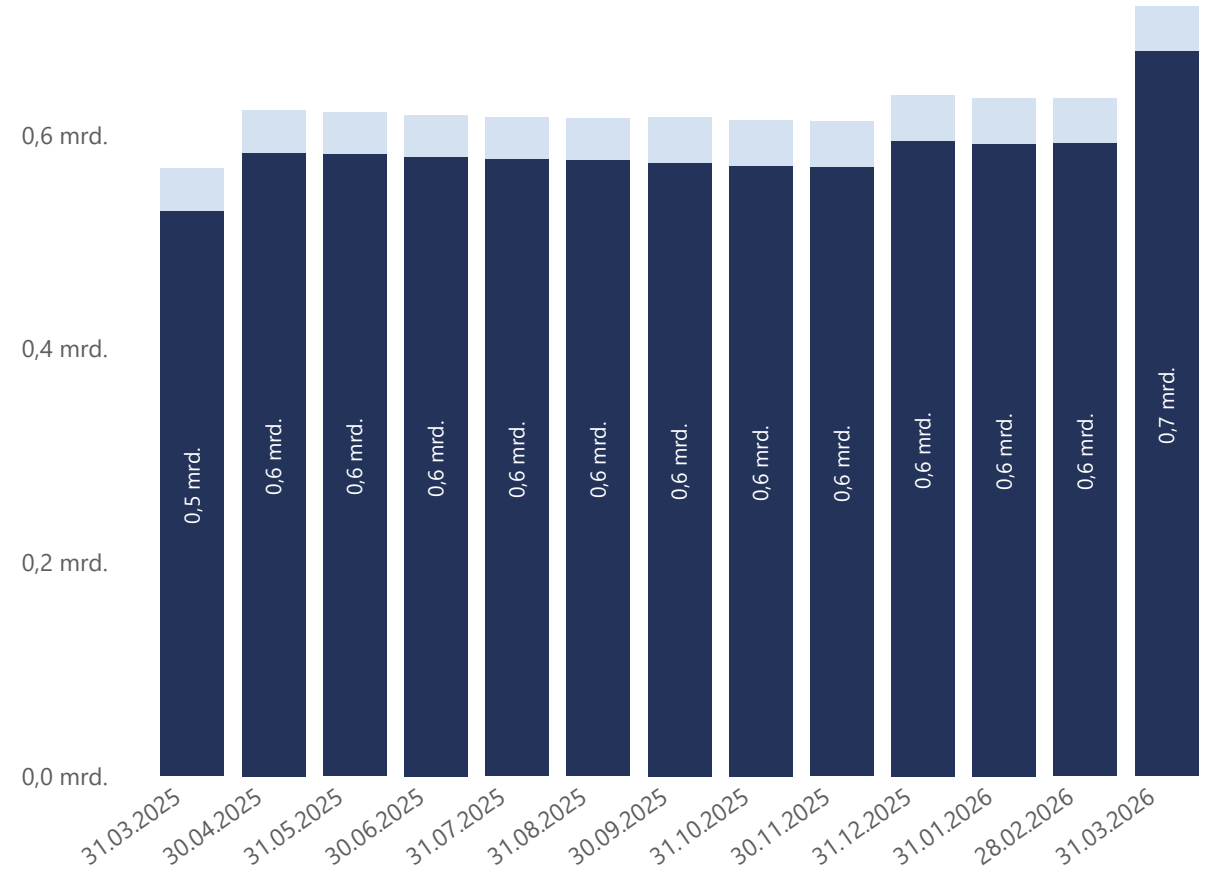
Formål ● Investeringslån ● Husbanken

Utvikling lånegjeld

● Investeringslån ● Husbanken

0,8 mrd.

Ny motpart	Dato	Beløp	Rente	Forfall	Lånenummer	Kommentar
DNB	6. mars 2026	83 670 000	4,2170	5. juni 2026	NO0013737213	Refinansiering av 7 lån i KBN/KLP. Sagt opp PT-lån for å refinansiere det i sertifikatmarkedet. Utnytter da negative kredittmarginer på korte sertifikat.
DNB	27. mars 2026	90 000 000	4,3800	26. juni 2026	NO0013739250	Nytt låneopptak (NOK 90,000 mill.). Lagt som 3 mnd. sertifikat på grunn av gunstige kredittmarginer i sertifikatmarkedet.

Markedskommentar

31.03.2026

Markedskommentar

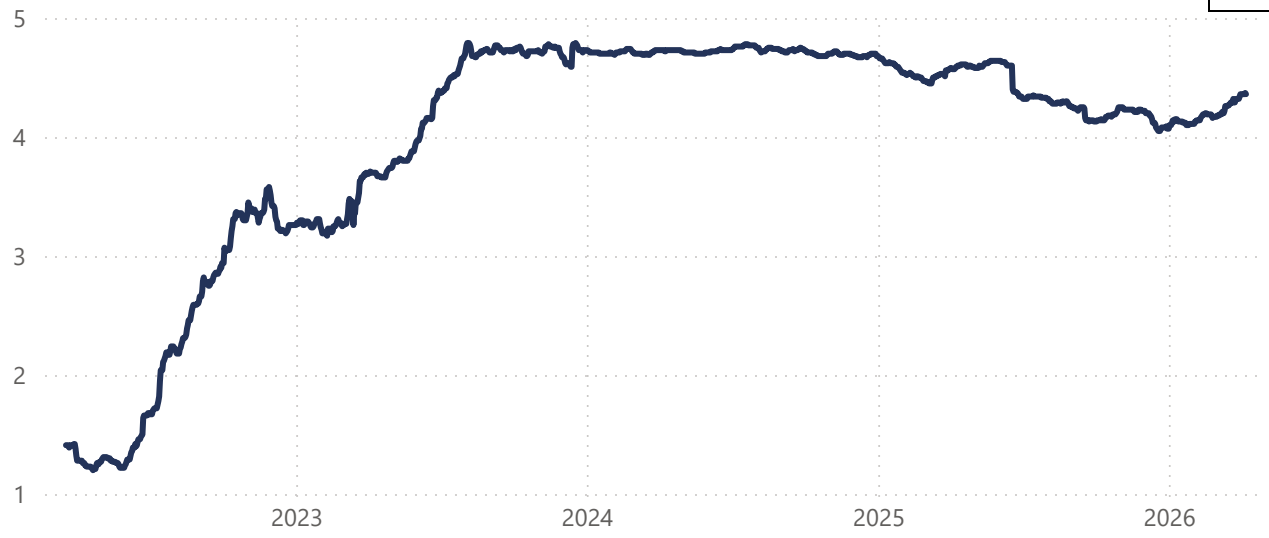
Alt det vi fryktet i februar ble dessverre en realitet og preget markedene gjennom hele mars måned. Angrepet på Iran eskalerte og medførte motangrep fra Iran på en rekke land i Midt-Østen. Hormuzstredet ble mer eller mindre stengt i hele perioden, noen som medførte at ca en tredjedel av verdens olje og gass eksport har blitt innesperret i Persiabukten. Som følge av dette, har vi sett at prisen for olje og gass har steget kraftig gjennom hele måneden og har vært oppe på nivåer vi ikke har sett siden invasjonen i Ukraina. Samtidig har vi sett store utslag i verdens verdipapirmarkeder, og ikke minst store bevegelser både opp og ned, basert på rykter og spekulasjoner om fredsavtaler eller trusler om massive ødeleggelser av en hel sivilisasjon. Kortsiktig oppgang i oljeprisen kan markedet tåle, men hvis oljeprisoppgangen blir langvarig, er det stor fare for at resesjonsspøkelset dukker opp igjen. Man har også inflasjonsøkningen etter covid og Ukrainainvasjonen friskt i minne, så man frykter med god grunn at høye energipriser kan påvirke økonomien og sende inflasjonen opp igjen. Konklusjonen i rentemarkedet er ganske klar, og vi har sett kraftig oppgang gjennom hele måneden. Sentralbankene har dermed en stor utfordring, som skal balansere renten for å både ta hensyn til økonomisk vekst og forhindre økning i inflasjonen.

Som ventet ble renten uendret på FEDs rentemøte. Kjerneinflasjonen på 3,1 % er fremdeles langt unna målet på 2 % og til tross for nedreviderte BNP tall, er det fremdeles vekst i økonomien. Rentekuttet alle har ventet på blir skjøvet utover i tid og Powel har også hintet om at renteøkning kan bli aktuelt. Norges Bank holdt også renten uendret på sitt møte, men rentebanen ble løftet betraktelig. Fra å snakke om 1-2 rentekutt i år, er det nå snakk om 1-2 renteøkninger i stedet. Dette var for så vidt priset inn i markedet i forkant og man priser nå inn over 2 renteøkninger i Norge i løpet av året, hhv i juni og i september. Inflasjonen er fremdeles høy, og man aner vel konturene av en oljepris som har vært på 100 tallet og hvordan den vil påvirke Norge. Aksjemarkedene internasjonalt har fått mye juling i løpet av måneden. Årsaken er høye energipriser og frykten for global resesjon har dukket opp igjen. Vi har også sett stor volatilitet på børsene grunnet rykter og spekulasjon om våpenhvile eller ikke. Annerledeslandet Norge er igjen annerledes og har derimot opplevd kraftig oppgang i oljeaksjer, noe som har løftet indeksen rekordhøyt. Alt annet enn oljeaksjer, har derimot hatt en utvikling mer lik den internasjonale. Sektorer som finans og egenkapitalbevis er så vidt i pluss og sjømat er i minus hittil i år. Etterspørselen etter sertifikat og obligasjonslån har holdt seg god i mars. Marginene på flytende obligasjonslån (FRN-obligasjoner) har holdt seg på marginer som ligger noe lavere enn 10-årsnittet. Samtidig har vi sett en jevn oppgang i dette markedet og marginene har nå kommet noe opp fra bunnen i februar. 3 mnd Nibor har steget gjennom mars og endte måneden på 4,34%. Det tilsvarer en oppgang på 0,17% sett mot inngangen til måneden. I sertifikatmarkedet har spesielt de korte sertifikatene kommet inn på gode nivåer, med negativ kredittmargin mot referanserenten i de fleste tilfeller. Uroen i markedet som følge av krigen i Iran og svingningene i oljeprisen har gitt de lengre sertifikatrentene et løft, noe som også har gitt mindre aktivitet for disse løpetidene. Oppgangen i rentene viste seg også for samtlige swaprenter (1 til 10 år) noe som bidro til et løft i den teoretiske fastrentekurven gjennom mars. PT-rentene var uendret på 4,85% og 4,83%.

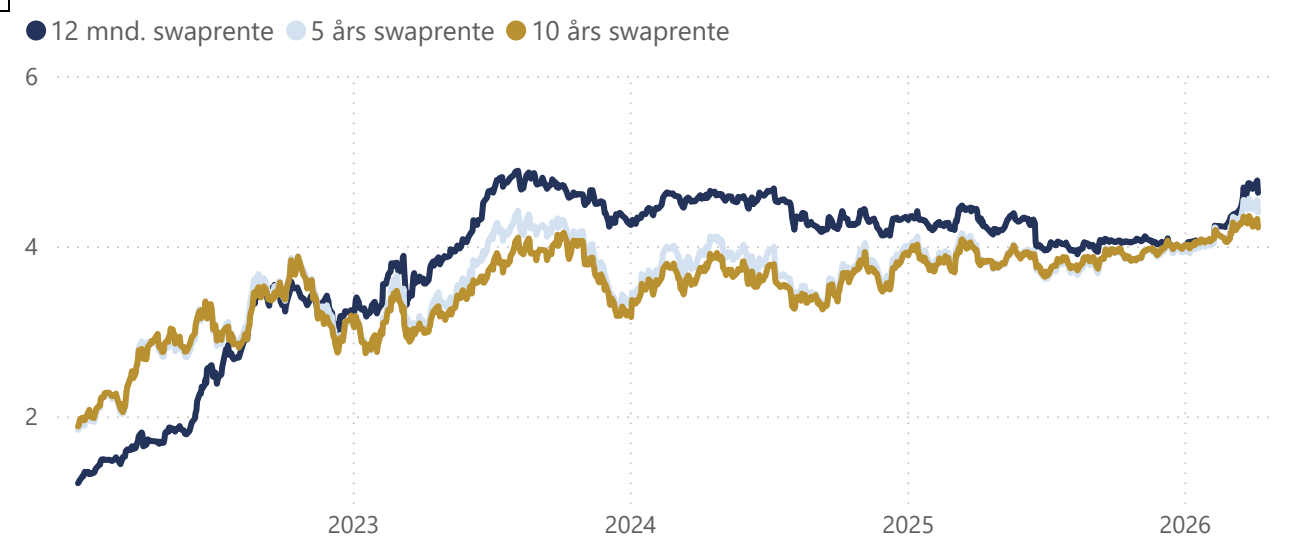
Produkt	Referanserente	Referanserente nivå	Kredittmargin	Indikativ rente*
3 mnd. Sertifikat	3 mnd. Nibor	4,34 %	-0,01 %	4,33 %
6 mnd. Sertifikat	6 mnd. Nibor	4,66 %	0,04 %	4,70 %
12 mnd. Sertifikat	1 års swap	4,81 %	0,13 %	4,94 %
3 år obligasjon	3 års swap	4,80 %	0,32 %	5,12 %
5 år obligasjon	5 års swap	4,61 %	0,42 %	5,03 %
10 år obligasjon	10 års swap	4,43 %	0,52 %	4,95 %

Markedsdata

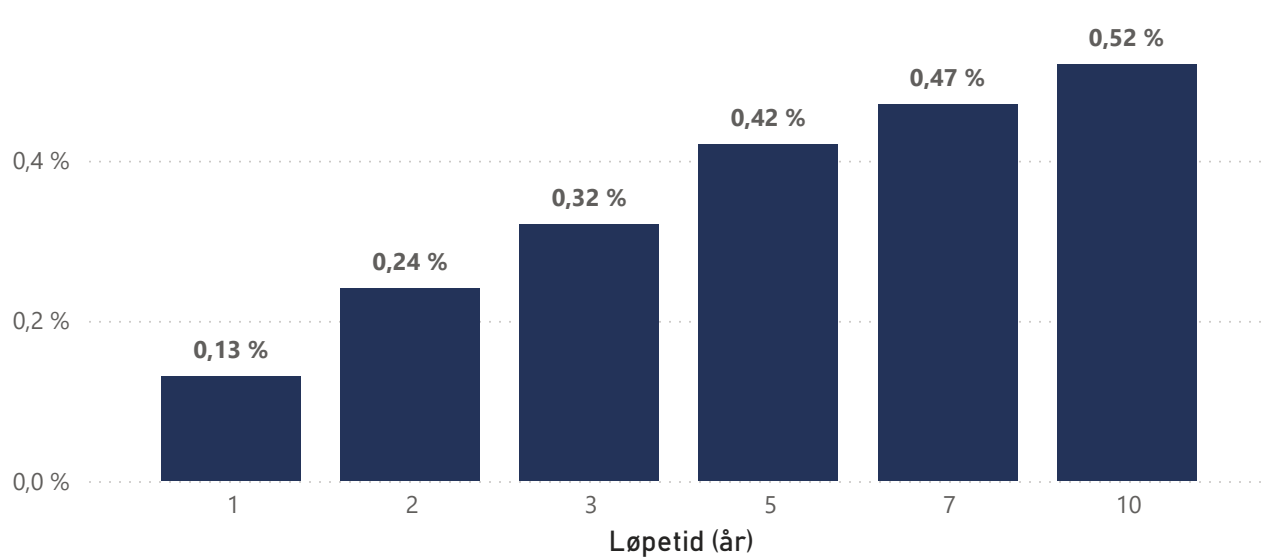
3 mnd. NIBOR

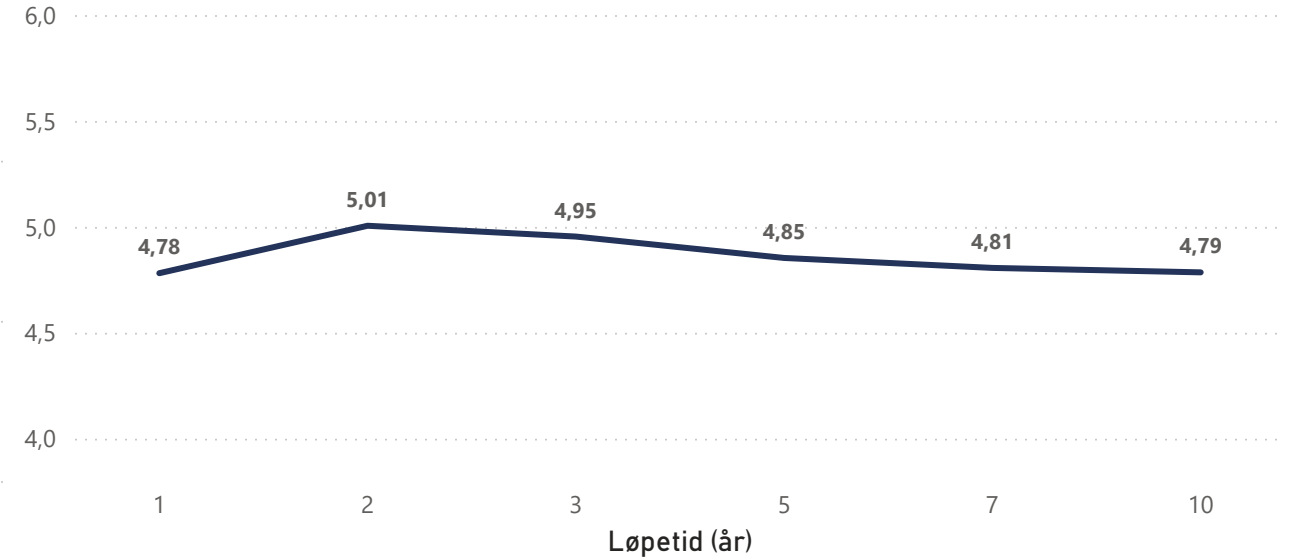
Swaprenter

Kredittmarginer kommunal sektor

Fastrentekurve kommunal sektor

Portefølje & Lånenummer	Navn	Startdato	Forfallsdato	Restbeløp	Referanserate	Margin	Totalrente	Rentereg. dato	Påløpte renter
KBN				412 459 010			3,8569		-2 166 795,58
20030440	Vågå - KBN - NIBOR m/flyt margin	25.12.2024	25.06.2032	12 000 000	4,320	0,7000	5,0200	25.06.2026	-10 040,00
20080372	Vågå - KBN - NIBOR m/flyt margin	11.12.2024	11.03.2039	14 422 328	4,190	0,7000	4,8900	11.06.2026	-39 180,66
20090525	Vågå - KBN - PT rente	08.09.2024	08.09.2039	14 286 100	4,850	0,0000	4,8500	08.09.2039	-41 762,38
20100464	Vågå - KBN - Fast - 15.04.30	15.10.2024	15.10.2040	35 581 461	1,660	0,0000	1,6600	15.04.2030	-270 715,62
20130353	Vågå - KBN - Fast - 15.04.30	15.10.2024	15.10.2043	25 974 505	1,660	0,0000	1,6600	15.04.2030	-197 622,69
20100463	Vågå - KBN - NIBOR m/flyt margin	26.11.2024	28.08.2045	5 274 940	4,190	0,7000	4,8900	26.05.2026	-23 644,92
20170637	Vågå - KBN - Fast - 06.12.27	06.12.2024	06.12.2047	12 857 480	2,390	0,0000	2,3900	06.12.2027	-95 602,51
20180661	Vågå - KBN - Fast - 21.12.28	21.12.2024	21.12.2048	13 287 820	2,660	0,0000	2,6600	21.12.2028	-96 218,58
20190558	Vågå - KBN - Fast - 28.11.29	28.11.2024	29.11.2049	6 888 000	2,520	0,0000	2,5200	28.11.2029	-58 823,52
20210529	Vågå - KBN - NIBOR m/flyt margin	23.12.2024	27.12.2051	22 925 960	4,280	0,6000	4,8800	23.06.2026	-24 861,93
20220438	Vågå - KBN - NIBOR m/flyt margin	12.12.2024	12.03.2053	50 896 820	4,210	0,7000	4,9100	12.06.2026	-131 893,45
20230179	Vågå - KBN - PT rente	24.07.2023	24.07.2053	122 400 656	4,850	0,0000	4,8500	24.07.2053	-1 040 908,59
20240453	Vågå - KBN - NIBOR m/flyt margin	18.12.2024	18.12.2054	75 662 940	4,260	0,7000	4,9600	18.06.2026	-135 520,73
KLP				92 705 841			3,1766		-737 200,80
8317.50.20309	Vågå - KLP - Fast - 18.03.30	16.09.2024	16.09.2038	27 181 269	2,070	0,0000	2,0700	18.03.2030	-21 880,92
8317.54.66250	Vågå - KLP - Fast - 12.10.26	12.10.2024	12.10.2041	7 377 280	2,360	0,0000	2,3600	12.10.2026	-81 248,44
8317.53.50414	Vågå - KLP - Fast - 01.10.30	01.10.2024	01.10.2044	7 475 874	1,551	0,0000	1,5510	01.10.2030	-57 653,32
8317.50.50445	Vågå - KLP - NIBOR m/flyt margin	07.12.2024	07.12.2044	4 195 843	4,180	0,7000	4,8800	07.06.2026	-13 650,48
8317.56.98712	Vågå - KLP - Fast - 15.04.30	15.10.2024	15.04.2050	13 412 113	1,685	0,0000	1,6850	15.04.2030	-103 580,63
8317.65.10830	Vågå - KLP - Grønn NIBOR m/flyt margin	18.12.2024	18.12.2054	4 393 000	4,260	0,6000	4,8600	18.06.2026	-7 709,72
8317.67.74919	Vågå - KLP - PT rente	02.12.2025	02.12.2055	28 670 462	4,830	0,0000	4,8300	02.12.2055	-451 477,30
Verdipapirmarkedet				173 670 000			4,2985		-284 868,76
NO0013737213	Vågå - DNB - Sertifikat 3 mnd.	06.03.2026	05.06.2026	83 670 000	4,217	0,0000	4,2170	05.06.2026	-241 668,76
NO0013739250	Vågå - DNB - Sertifikat 3 mnd.	27.03.2026	26.06.2026	90 000 000	4,380	0,0000	4,3800	26.06.2026	-43 200,00
Totalt				678 834 851			3,6806		-3 188 865,14

Portefølje & Lånenummer	Navn	Startdato	Forfallsdato	Restbeløp	Totalrente	Påløpte renter
Husbanken				41 736 833	4,0768	-493 159,08
11484554	Vågå - Husbanken - Kjøpslån - PT rente	01.11.2024	01.05.2027	168 611	4,0780	-2 910,95
11513002	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.10.2024	01.04.2035	2 159 084	4,0780	-45 471,91
11520499	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.10.2024	01.04.2037	3 088 374	4,0580	-30 943,39
11528987	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.10.2024	01.04.2039	1 485 006	4,0780	-31 275,32
11532097.10	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.07.2024	01.07.2040	1 936 467	4,0780	-19 502,77
11532097.40	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.07.2024	01.01.2046	1 088 568	4,0780	-10 963,31
11535044	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.11.2024	01.11.2041	2 104 218	4,0780	-36 327,85
11537708	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.08.2024	01.08.2042	2 170 825	4,0780	-14 198,74
11539780	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.11.2024	01.05.2048	2 250 000	4,0780	-38 844,68
11542081	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.11.2024	01.05.2049	2 350 000	4,0780	-40 571,11
11544249	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.09.2024	01.09.2046	3 215 680	4,0780	-10 778,25
11545018	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.09.2024	01.03.2047	3 360 000	4,0780	-11 261,98
11545640	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.11.2024	01.11.2047	5 280 000	4,0780	-91 155,51
11545895	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	01.09.2024	01.03.2043	3 400 000	4,0780	-11 396,05
11547093	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	22.02.2024	01.03.2049	3 680 000	4,0780	-12 334,55
11549034	Vågå - Husbanken - Startlån - PT rente	29.09.2025	01.10.2050	4 000 000	4,0780	-85 222,68
Totalt				41 736 833	4,0768	-493 159,08

Type	Referansenummer	Navn	Startdato	Forfallsdato	Beløp	Rente	Påløpte renter
------	-----------------	------	-----------	--------------	-------	-------	----------------

Ordliste, forklaringer og beregninger

Deflasjon er reduksjon i det generelle prisnivået på varer og tjenester. Det motsatte av deflasjon er inflasjon.

Derivatvolum er en betegnelse på beholdning av derivat i % av samlet gjeld. Et derivat er et verdipapir der verdi avhenger av et underliggende aktivum på et fremtidig tidspunkt. F.eks. rentebytteavtale eller FRA.

Durasjon er den vektete gjennomsnittstiden til renteregulering på et lån beregnet ut fra nåverdien på fremtidige kontantstrømmer. Durasjon måler prissensitivitet til et lån med hensyn til endringer i renten. Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før kontantstrømmene (renter og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedsrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er følsom for renteendringer. Durasjon baseres på beregning av markedsverdi, rentebinding er mer kontantstrømbasert og antas å være mer egnet som risikomål i offentlig sektor.

Fastrente er definert som gjeldsbrevlån eller obligasjoner som har gjenværende rentebinding på over ett år.

Finansreglement gir en samlet oversikt over fullmakter, rammer og retningslinjer for finansforvaltningen. Det fastsetter rammene for en forsvarlig og hensiktsmessig finansiell risikoprofil.

Flytende rente er definert som gjeldsbrevlån, sertifikat og obligasjoner som har gjenværende rentebinding under ett år.

Forfallsdato er den spesifikke dagen en inn- eller utbetaling skal skje på (betalingsfrist).

Gjeldsbrevlån er den mest benyttede låneformen i bankene. Lån blir knyttet til et gjeldsbrev. Det er et dokument hvor låntaker erklærer å skyldte penger. I gjeldsbrevet står det bestemmelser som regulerer forholdet mellom låntaker og långiver. Kommunalbanken og KLP Kommunekreditt utsteder gjeldsbrevlån med flytende – og fastrente samt gjeldsbrevlån med sertifikat og obligasjonsvilkår.

Inflasjon er vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjon måles vanligvis ved veksten i konsumprisene. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken rettes inn mot lav og stabil inflasjon. Det operative målet for pengepolitikken er en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,5 prosent.

Kapitalbinding er volumveid gjennomsnitt av gjenværende tid frem til forfallstidspunktet for et gjeldsbrevlån, sertifikat eller obligasjon. F.eks. vil et 3 måneders sertifikat ha 0,25 i kapitalbinding på oppstartstidspunktet.

Konsumprisindeksen (KPI) er et mål for prisnivået til konsumprodukter og viser prisutviklingen på varer og tjenester som private husholdninger etterspør. Den prosentvise endringen i KPI brukes ofte som et generelt mål for inflasjon i en økonomi.

Kredittmargin (spread) er rentedifferansen mellom kredittobligasjonen og swaprente med samme løpetid. I det norske markedet benyttes swaprenten som målestokk, mens man i Euromarkedet noen ganger benytter statsrenten.

Kredittrisiko er risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtalen.

Markedsrisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktuasjoner i finansielle markeder.

Ordliste, forklaringer og beregninger

Kupongrente er den faste renten på obligasjoner ved utstedelsestidspunktet. Når det generelle rentenivået synker vil en gitt kupongrente bli mer attraktiv og kursen på obligasjonen vil stige. Når det generelle rentenivået stiger blir effekten motsatt.

ISIN (lånenummer) er et nummer som brukes for å identifisere ulike verdipapirer, inkludert gjeldspapir, aksjer, opsjoner, derivater og rentederivater.

Markedskommentar er beskrivelse av dagens økonomiske situasjon og den fremtidige situasjonen basert på tolkninger av tilgjengelig informasjon. Uttalelsene reflekterer oppfatninger på det tidspunktet de ble laget, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten forvarsel.

Motpartsrisiko er forstått å være den type og grad av risiko forbundet med hver part i en avtalefestet ordning og risiko for at den andre parten opprettholder sine forpliktelser. For lån antas motpartsrisikoen for låntager å være lav. For rentebytteavtaler må motpartsrisiko vurderes ved kontraktsinngåelse.

Nibor (Norwegian Interbank Offered Rate) er en samlebetegnelse på norske pengemarkedsrenter med ulike løpetider, som skal gjenspeile rentenivået som långiver krever for et usikret utlån i norske kroner med levering om to dager, «spot».

Nøkkeltall anvendes innen økonomi for å sammenligne selskaper eller organisasjoner og deres virksomhet. Nøkkeltall som er fremhevet i rapporten antas å være spesielt viktig for den aktuelle kommune eller kunde.

Obligasjon er et standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, utbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringer avtales ved utstedelsen av obligasjonen.

Oppgjøringsrisiko er risiko for tap og likvidetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjøringsfunksjonene. Oppgjøringsrisiko omfatter kredittrisiko, likvidetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Oslo Børs er Norges eneste regulerte markedsplass for omsetning av aksjer, egenkapitalbevis og andre verdipapirer, som derivater og obligasjoner.

P.a. rente er en enkel beregning for å vise forventet rentekostnad de neste 12 månedene. Beregnet som restgjeld x kupong.

P.t. rente er en rente med kort renteregulering (vanligvis 14 dager) som vanligvis følger långivers innlånskostnader. Den følger også utviklingen i de korte pengemarkedsrentene og endres i takt med disse.

Påløpte renter viser akkumulerte, ikke betalte renter for det aktuelle lånet på rapporteringstidspunkt. Påløpte renter pr. 31. desember er således det rentebeløpet som skal anordnes til dette året. Påløpte renter i rapporten er beregnet med utgangspunkt i lånets stamdata og er et estimat. Husbanken har egne beregningsmetoder som ikke lar seg gjenskape på en enkel måte. Påløpte renter beregnet for Husbanklån og for fastrenteobligasjoner kan avvike noe.

Rapporteringsperiode er den aktuelle perioden som det rapporteres for. Rapporteringsdato og intervall er angitt på rapportens forside.

Refinansieringsrisiko er risikoen for at lån som forfaller ikke får ny finansiering og dermed må innfris. For fylkeskommuner og kommuner gjenspeiles denne risikoen i stor grad i volatiliteten i kredittmarginen som kan endre seg ved hver refinansiering. Risikoen kan reduseres ved å forlenge løpetiden i låneporteføljen, og ha tilstrekkelig likviditet til å dekke forfall eller tilgang til andre former for kreditt.

Ordliste, forklaringer og beregninger

Rentebetingelser er til enhver tid gjeldende betingelser knyttet til det enkelte lånet.

Rentebindingstid (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler.

Rentebinding inklusive forwardkontrakter (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler. Denne varianten av nøkkeltallet tar hensyn til rentebytteavtaler som har oppstart frem i tid.

Rentebytteavtale (også kjent som renteswap) er en finansiell avtale om å bytte rentebetingelser for en periode. Et eksempel er å gå fra flytende rente til fastrente på et lån.

Rentefølsomhet sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendringer. Måler prislefølsomheten til et fond ved mindre parallelle endringer på rentekurven.

Rentekostnad er kostnaden ved å låne penger. Betegnelse på den delen av betalte renter som skal anordnes på det spesifikke året.

Renteregulering er endring av lånerenten en eller flere ganger i låneperioden. Ny rente settes i forhold til rentereguleringsklausulen i lånekontrakten.

Renterisiko kan deles i markedsbasert- og kontantstrømbasert risiko. Markedsbasert renterisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av endringer i renten. Kontantstrømbasert risiko er risiko for økte rentekostnader ved økninger i det generelle rentemarkedet.

Sertifikat er et rentebærende papir i likhet med obligasjoner. Forskjellen mellom papirene er at sertifikat har maksimal løpetid på ett år.

Stamdataoversikt viser en oppsummering av utvalgte sentrale betingelser og forutsetninger for de ulike lån, sertifikat og obligasjoner.

Styringsrenten er Norges Banks sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette representert ved foliorenten.

Swap (rentebytteavtale) er en avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente eller omvendt.

Tillitsmann i et obligasjonslån er en fellesrepresentant for obligasjonseierne hvis hovedoppgave er å ivareta deres interesser og rettigheter overfor låntaker. Tillitsmann i det norske markedet er vanligvis Nordic Trustee.

Total lånegjeld viser samlet lånegjeld som det rapporteres for. Samlet oversikt over lånene som inngår i rapporten finnes under kapittelet «stamdata».

Total rente er lånets gjeldende kupong, dvs. referanserente med tillegg av kredittmargin.

Valutakurs er prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro. Valutarisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i valutakursen.

Vektet gjennomsnittrente er volumvektet gjennomsnitt av kupongrenter for lån og rentebytteavtaler.

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utstedere.